

Ulovlig jakt på store rovdyr – en holdningsundersøkelse fra Norge

Olve Krange, sosiolog

Bakgrunn 1

- Illegal avlivning betyr mye for ulvebestanden:
  - ▶ Estimert til ca. halvparten av dødsfallene blant ulver i Norge og Sverige
- Mange begrunnelser/motiver for tyvjakt
  - ▶ I Sør-Skandinavia grader av protest og motstand
  - ▶ Crimes of dissent, Kulturell motstand
  - ▶ Ulv som symbol på mye som går galt
- Legitimitet
  - ▶ Er dette handlinger som har sterk støtte lokalt?

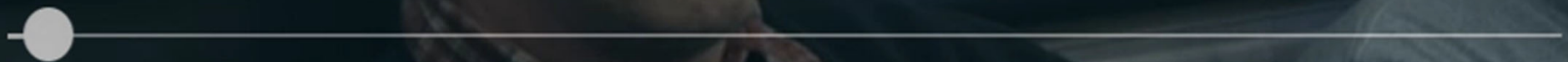
Bakgrunn 2

- En tirsdag formiddag tidlig i april 2014:
  - ▶ 12 jegere pågrepet / 70 politifolk deltok
  - ▶ Siktet etter straffelovens bestemmelser:
    - Miljøkriminalitet og organisert kriminalitet
  - ▶ Tingrett, Lagmannsrett og Høyesterett
  - ▶ Resultat: Fengselsstraffer/ett år for «hovedmannen»
- Fremstilt for varetektsfengsling. Stort frammøte:
  - ▶ <https://www.nrk.no/video/153463>
  - ▶ «Tjuvtenke alle sammen», av hvem?
  - ▶ Tvinges av myndigheter til bryte loven/ikke egentlige lovbrudd
  - ▶ Et lokalt **vi**, mot en absurd makt/romantikere teller ikke med
- Året etter vokste ulvepopulasjonen i Norge
  - ▶ Det kan jo være en sammenheng?

NRK

00:03

-02:33

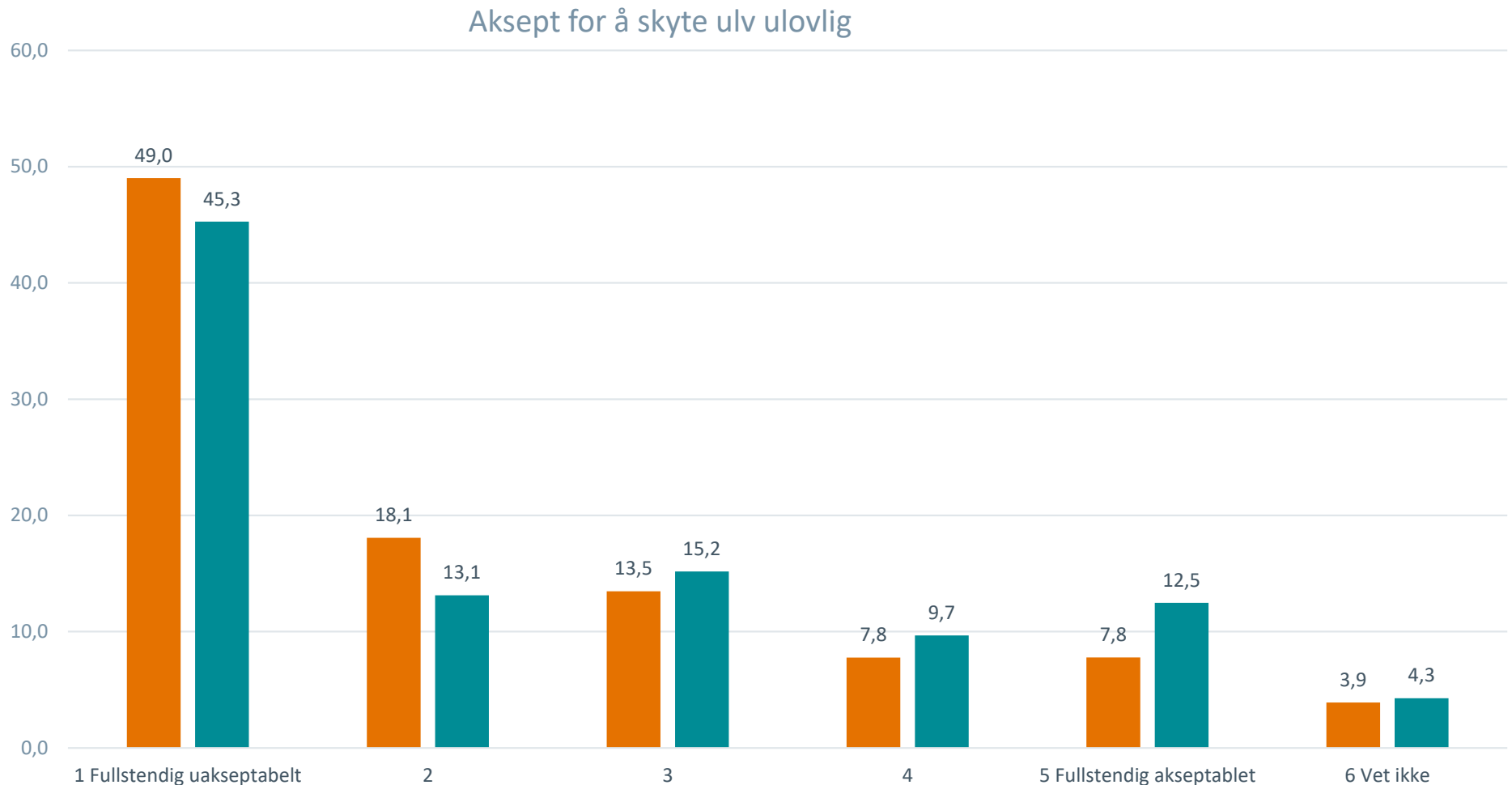

Hvilke oppfatninger har folk om ulovlig avlivning ulv?

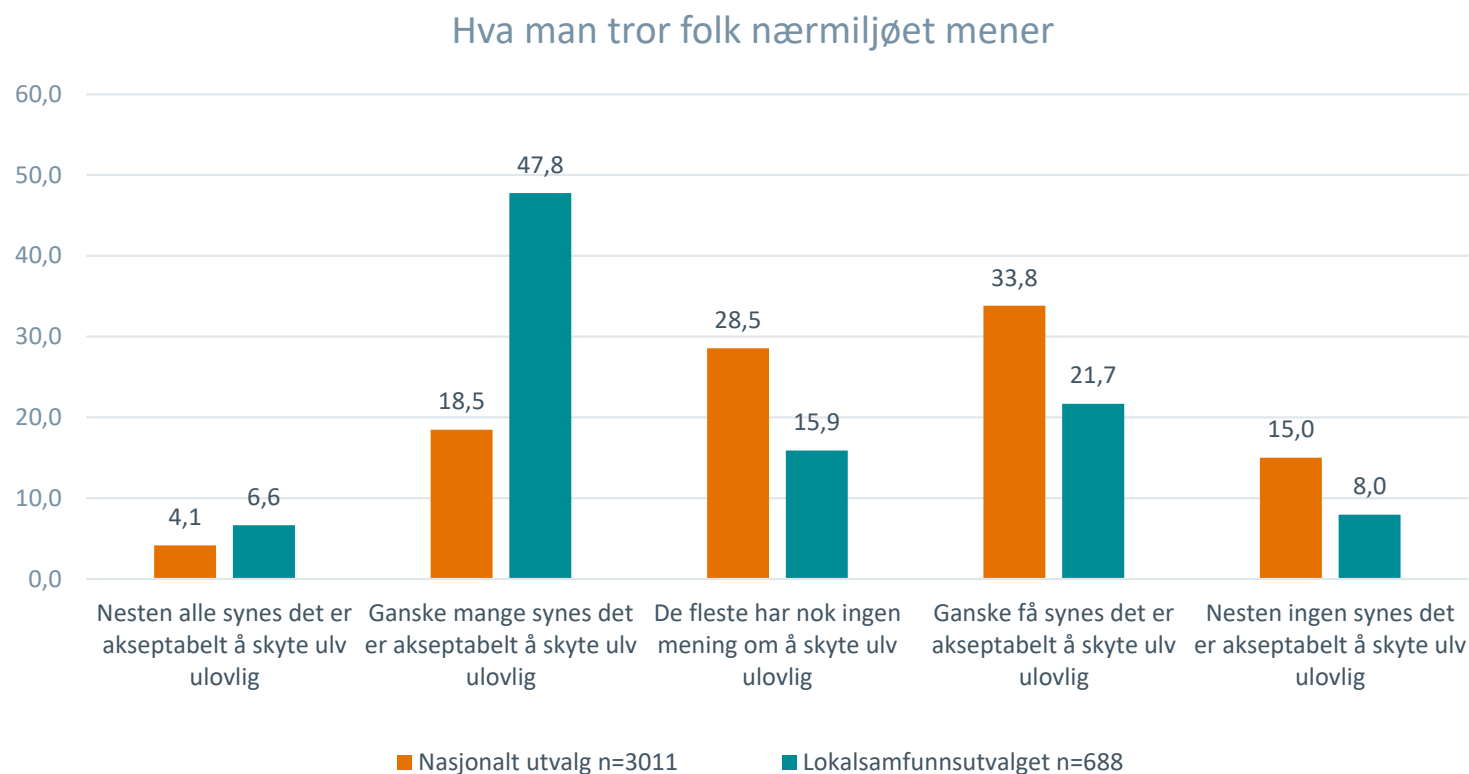

- Tre (her to) utvalg
- Et nasjonalt representativt utvalg (N=3032)
- Lokalsamfunnsutvalg (N=502)
  - ▶ 13 kommuner i «Ulvesonen»
  - ▶ Urbane og semi-urbane områder ikke representert

Forskere hevder at en stor andel av ulvene i Norge blir skutt ulovlig. I hvilken grad mener du at det er akseptabelt å skyte ulv ulovlig?

Hva tror du folk i ditt nærmiljø mener om å skyte ulv ulovlig? (prosent)

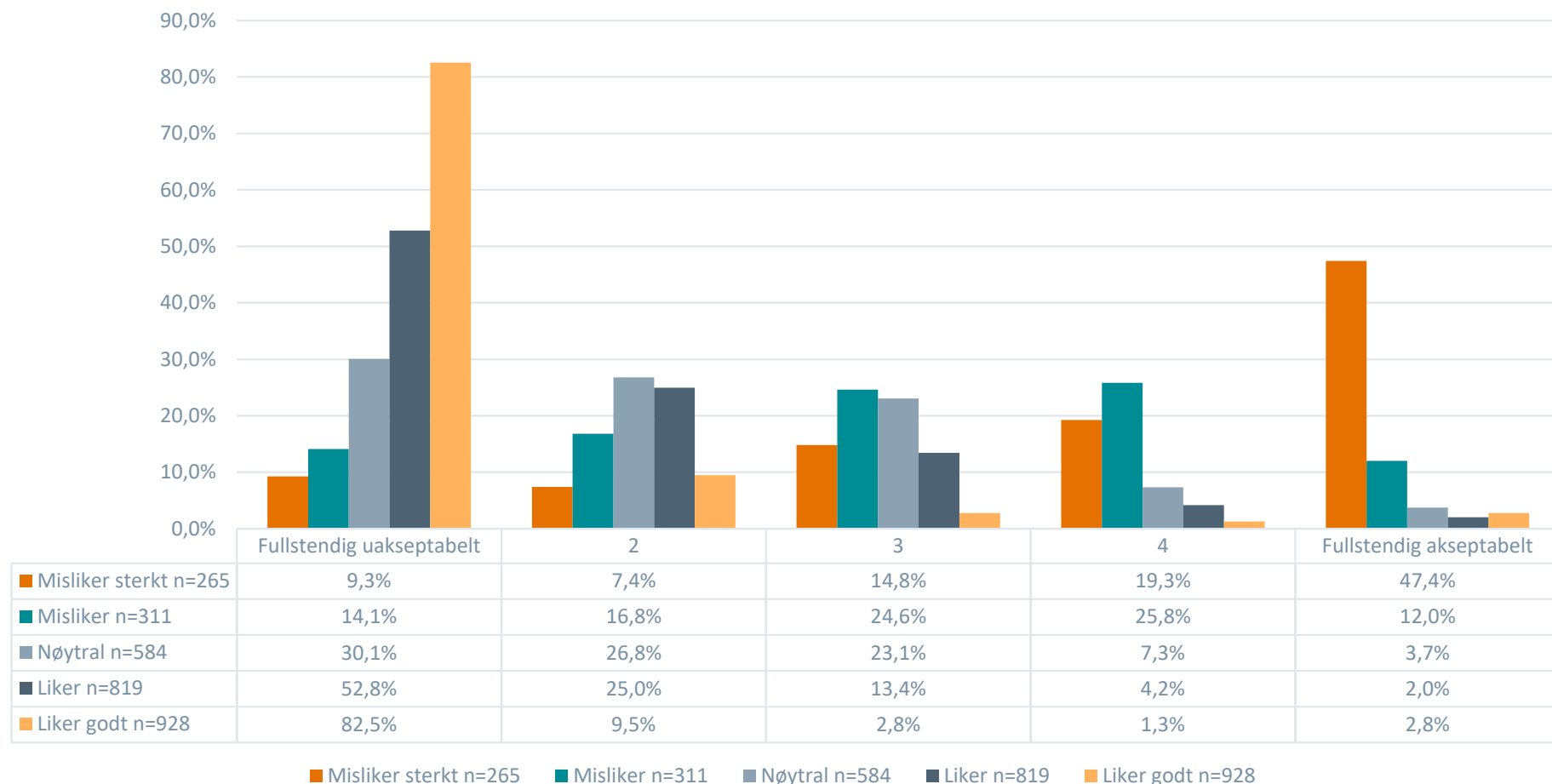
Majoritetsmisforståelsen

- Muligheten for at utbredelsen av avvikende normer (og atferd) kan overdrives
  - ▶ Fiktivt normpress
- Referansegruppe med definisjonsmakt
- Hvem tenker respondentene på når de svarer?
  - ▶ Ove Mellem for eksempel?
- Lokalsamfunn: 55% tror at ganske mange eller neste alle syns det er akseptabelt å skyte ulv ulovlig. 22 % syns selv det er akseptabelt
- Nasjonalt utvalg: 23% mot 16%

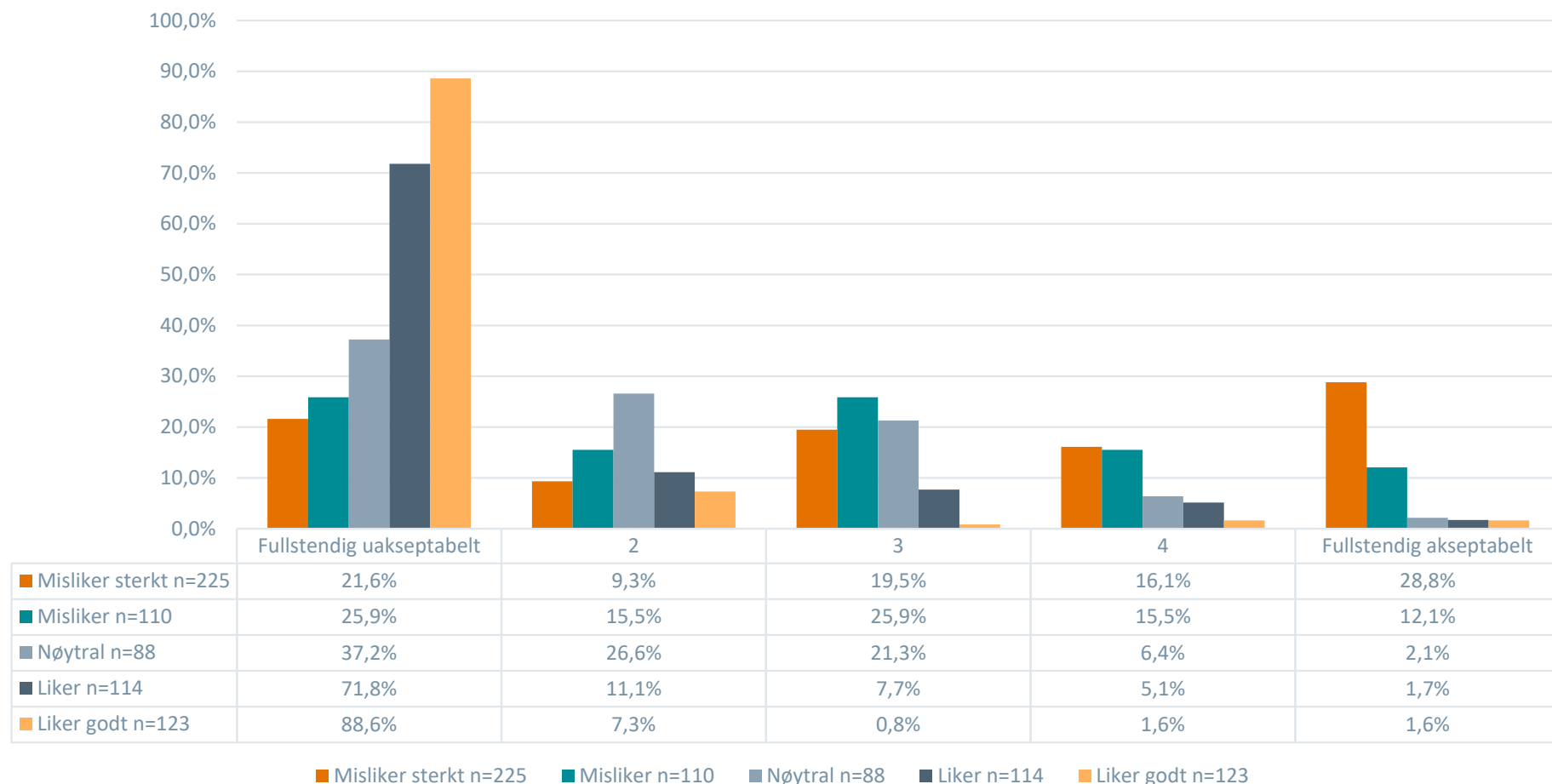
Sammenheng med holdning til å ha ulv i Norge

Nasjonalt utvalg

Sammenheng med holdning til å ha ulv i Norge

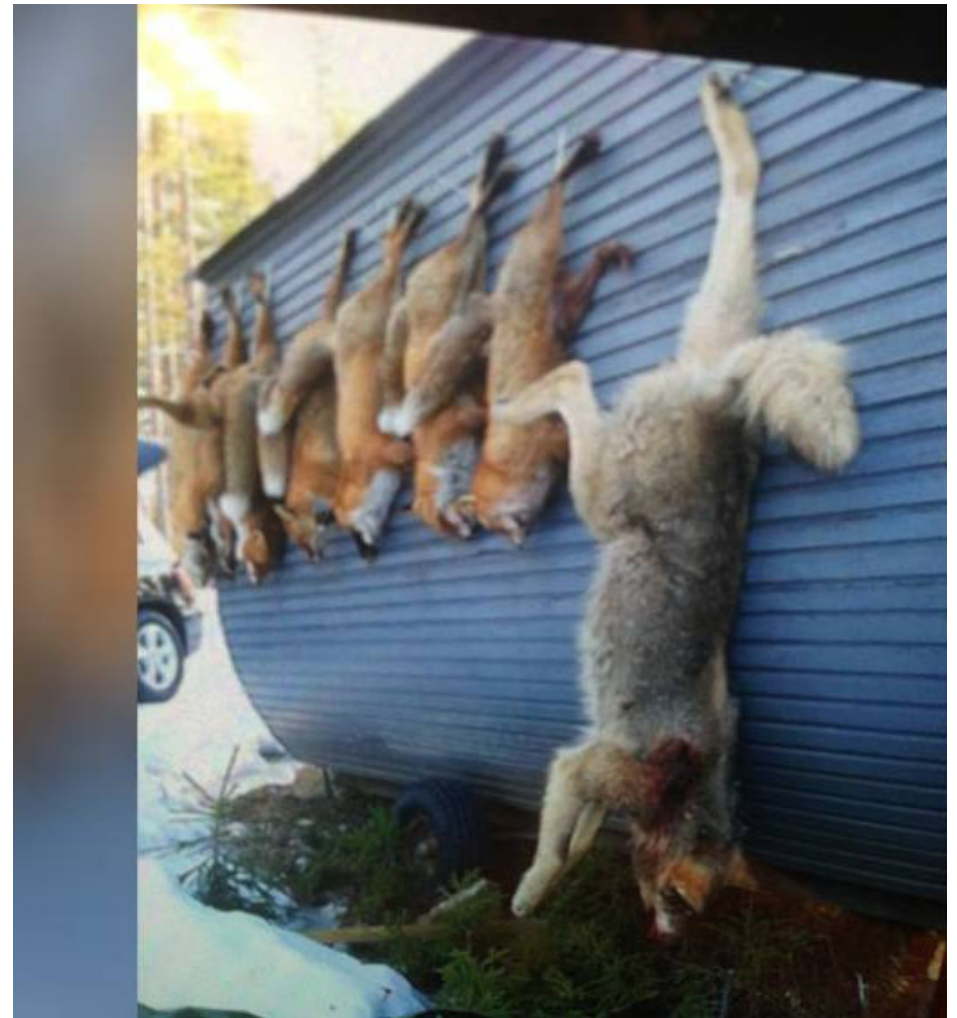
Lokalsamfunnsutvalget

Profilering av supportere for ulovlig avlivning av ulv

Han trodde han skjøt en rev

Det endte med ett års fengsel

Aksept for ulovlig avlivning av ulv (Bivariate regresjoner)

Uavhengig variabel:	B	S.E.	Beta	t	Sig.
Kjønn	,091	,048	,035	1,9	,055
Alder	,014	,001	,172	9,6	,000
Utdanningsnivå	-115	,021	-,099	-5,5	,000
Personlig inntekt	-,010	,012	-,016	-0,9	,373
Størrelse på bosted	-,103	,013	-,139	-7,8	,000
Ulv nær eget bosted	-,010	,056	-,003	-0,2	,851
Jeger	,013	,077	,031	1,7	,092
Folkelig opposisjon	,576	,032	,309	17,9	,000
- Vi har nok immigranter	,215	0,21	,186	10,4	,000
- Global oppvarming en myte	,282	,020	,251	14,3	,000
- Ekspertene bestemmer for mye	,172	,022	,141	7,8	,000
- Folkevelt bedre enn utdanning	,187	,019	,175	9,8	,000
- KLD	,272	0,22	,216	12,18	,000
- Naturvernforbundet	,390	,019	,355	20,9	,000
Økosentrisk natursyn	-,645	,030	-,364	-21,5	,000
- Balansen i naturen er skjør	-,335	,023	-,258	-14,7	,000
- Naturens egenverdi i loven	-,453	,026	-,303	-17,5	,000
- Naturens egenverdi feilaktig ide	-,378	,023	-,285	-16,4	,000

Aksept for ulovlig avlivning av ulv (Multippel regresjon/OLS)

	Avhengig variabel: Aksept for å skyte ulv ulovlig			
Uavhengige variabler:	Modell 1	Modell 2	Modell 3	Modell 4
	B/Sig./Std.E	B/Sig./Std.E	B/Sig./Std.E	B/Sig./Std.E
Kjønn	,087 ^{ns} (.050)	,053 ^{ns} (.050)	-,047 ^{ns} (.049)	-,079 ^{ns} (.047)
Alder	,014 ^{***} (.001)	,013 ^{***} (.001)	,009 ^{***} (.001)	,010 ^{***} (.001)
Utdanningsnivå	-,107 ^{***} (.022)	-,096 ^{***} (.022)	-,014 ^{ns} (.022)	-,017 ^{ns} (.021)
Personlig inntekt	-,013 ^{ns} (.013)	-,015 ^{ns} (.013)	-,019 ^{ns} (.013)	-,024 ^{ns} (.012)
Størrelse på bosted		-,072 ^{***} (.014)	-,046 ^{***} (.013)	-,047 ^{***} (.013)
Ulv nær eget bosted		-,007 ^{ns} (.055)	-,027 ^{ns} (.053)	-,002 ^{ns} (.051)
Jeger		,129 ^{ns} (.078)	,051 ^{ns} (.075)	,080 ^{ns} (.073)
Folkelig opposisjon			,509 ^{***} (.035)	,272 ^{***} (.037)
Økosentrisk natursyn				-,515 ^{***} (.03)
Konstant	1,72	2,06	0,93	2,82
R ²	.040	.051	.113	.177
R ² endring		.018	.063	.066

Konklusjon

- Illegal avlivning av ul har ikke mange tilhengere
- Men, hvis en som driver ulovlig ulvejakt ser etter supportere bør han lete etter; lavt utdannede, eldre, anti-elitistiske fornektere av global oppvarming, som lever i rurale områder og har liten tillit til sentrale myndigheter.
- Hvis den personen i tillegg er motstander av at vi skal ha ulv i Norge, som er sannsynlig, er ulvejeger på sporet etter en supporter.

Takk for oppmerksomheten